

Model Verenigingsstatuten KNRB - Toelichting

7 oktober 2025

Artikel	Variant	Uitleg
0		Het gaat bij de begrippen veelal om woorden die in deze lijst met een hoofdletter worden aangeduid. Let in de modelstatuten op hoofdletters bij begrippen zodat duidelijk is wanneer een definitie zoals in deze lijst bedoeld wordt.
Gewone meerderheid		Een stem is ongeldig indien bij de stem meerdere opties zijn geselecteerd. Blanco stemmen kan bij stemming op papier. Onthouden kan bij mondelinge stemming.
Leden		“Leden” is verder in de tekst geschreven met kleine letter, omdat er anders 104 keer Leden met hoofdletter in de tekst staat, en dat vermindert de leesbaarheid.
Of		Traditioneel wordt in statuten vaak “en/of” gebruikt. Die constructie maakt de tekst minder goed leesbaar, en leidt ook makkelijk tot fouten omdat een per ongeluk geschreven “of” in zo’n tekst betekent dat de twee situaties zich niet tegelijk kunnen voordoen.
1		Hierin worden de formele naam en oprichtingsdatum van de vereniging opgenomen.
2		De vereniging moet een bepaald doel hebben (art. 2:26 lid 1 BW). Een vereniging mag ook geen winstoogmerk hebben, wat overigens niet betekent dat een vereniging geen winst mag maken. De wet verbiedt in art. 2:26 lid 3 BW het uitkeren van de winst onder de leden. Dus het geld moet binnen de vereniging blijven ter ondersteuning van het doel.
2.a		Door het lidmaatschap van de KNRB te verwerven ontstaat een formele verbinding van de vereniging aan de KNRB met bijbehorende rechten en plichten.
3		
3.1		De kascommissie is een wettelijk verplichte commissie [2:48 lid 2 BW]. De vereniging kan er ook voor kiezen om de financiële jaarstukken te laten controleren door een accountant. In dat geval is er geen wettelijke verplichting om daarnaast ook nog een kascommissie te hebben.

Artikel	Variant	Uitleg
		In artikel 18 Modelstatuten wordt de inrichting van de kascommissie besproken. De continuïteitscommissie is een algemeen geaccepteerde optie om te voldoen aan de verplichting vanuit de WBTR (opgenomen in art. 2:44 lid 5 Burgerlijk Wetboek (hierna; B.W.)).
4		
4.2		Hierin worden voorwaarden opgenomen wanneer gegevens van leden aan derde verstrekt kunnen worden.
4.3		Ereleden zijn vaak niet gehouden tot het betalen van de jaarlijkse contributie. Dit zou bepaald kunnen worden in artikel 8.
6		Naast de verplichtingen die in de modelstatuten zijn opgenomen kunnen ook op andere wijze verplichtingen aan de leden worden opgelegd, daar kan de algemene vergadering of bestuur besluiten over nemen.
6.3		Deze tekst is afgeleid van de Code Gewenst Gedrag. Zie https://knrb.nl/kennisplein/reglementen-tucht/knrb-statuten-reglementen/
7		
7.1		Deze verplichting geldt omdat de KNRB ledenaantallen nodig heeft voor/ om: <ul style="list-style-type: none"> - het stemrecht in de algemene vergadering van de KNRB vast te stellen - de hoogte van de bondscontributie vast te stellen - de ledenopgave aan NOC*NSF te kunnen doen eventueel, verzekering en het inschatten van de demografie om het activiteiten-aanbod op af te stemmen.
7.1	A	Hier kan de Vereniging ervoor kiezen om een onderscheid te maken tussen leden die (recht hebben op) gebruik maken van het roeimateriaal (behalve cursus- en clinicdeelnemers) en leden die dat niet hebben, die bijvoorbeeld alleen een vrijwilligersfunctie achter de bar hebben en niet bij de KNRB aangemeld willen worden.
7.2		De verplichting dit artikel op te nemen in de statuten van de vereniging, volgt uit artikel 6 van de statuten van de KNRB & de verplichting vanuit de KNRB om bij te dragen aan een veilig sportklimaat. Door de verplichte artikelen op te nemen kan de KNRB indien nodig, icm de verstrekte licentie door de KNRB, optreden tegen strafbaar/ onwenselijk gedrag zoals in dit artikel omschreven.

Artikel	Variant	Uitleg
7.3 en 7.4		Een verplichte bepaling die volgt uit de statuten van de KNRB.
7.6		Met deze tekst wordt geborgd dat het lidmaatschap van de vereniging door een persoon verloren wordt op het moment dat een persoon zijn lidmaatschap van de KNRB wordt ontzet/ de licentie wordt ontnomen als gevolg van een strafmaatregel van de KNRB.
8		In dit artikel is opgenomen dat de leden contributie moeten betalen. Daarbij kunnen verschillende categorieën van leden vastgesteld worden, waarvoor een andere contributie geldt. Het bestuur kan ontheffing van het betalen van de contributie verlenen.
8.3		Gebruikelijk bij verenigingen. Zie ook art. 2:35 lid 5 B.W.
9		
9.2		<p>De straffen in lid 3 kennen een opeenvolgende reeks, die afhankelijk is van het handelen van het lid:</p> <p>a. Een berisping is een mondelinge of schriftelijke kennisgeving dat bepaald gedrag wordt afgekeurd en dat bij herhaling ingrijpendere sancties dreigen.</p> <p>b. Een tuchtrechtelijke boete is een financiële sanctie die wordt opgelegd indien een lid bepaald ongewenst gedrag vertoont, een berisping als te licht wordt beschouwd en een schorsing of ontzetting als een te zware sanctie wordt beschouwd.</p> <p>c. Met een (tijdelijke) schorsing wordt ruimte gecreëerd om op andere manier dan door ontzetting -wat zeer ingrijpend is- de rust in de vereniging te doen weerkeren. De Algemene Vergadering kan in het huishoudelijk reglement aanvullende regels opstellen voor tijdelijke schorsingen. Hiermee kan de Algemene Vergadering ook bijvoorbeeld besluiten dat er in bepaalde gevallen niet tijdelijk geschorst mag worden.</p> <p>d. Een ontzetting (ook wel roeyement genoemd) van een lid heeft een hoge mate van disciplinair karakter, terwijl dat bij opzegging niet zo is. De wet bepaalt in art. 2:35 lid 3 BW dat alleen tot een ontzetting kan worden beslist wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt en/ of indien een lid de vereniging op onredelijke wijze benadeelt. De ontzetting is dan ook met name bedoeld ter “bestrafing” van een lid. Vandaar dat aan een ontzetting ook een bezwaarprocedure vastzit en dat er meer regels zijn. Met lid 7 wordt dit geregeld.</p>

Artikel	Variant	Uitleg
10		
10.1		<p>De wet bepaalt in art. 2:35 lid 2 BW dat de Vereniging het lidmaatschap kan opzeggen in de gevallen in de statuten van de vereniging vermeld en/ of wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten, door de statuten voor het lidmaatschap gesteld, te voldoen en/ of wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. Met lid 10.1.c en 10.3 wordt dit geregeld.</p> <p>Met “niet voldoen van zijn verplichtingen jegens de vereniging” onder andere bedoeld: het niet voldoen van de contributie of niet meer aan de eisen die aan het lidmaatschap worden gesteld (In artikel 8, lid 4 en 5 is opgenomen hoe het bestuur kan handelen bij het niet voldoen van contributie door een lid. Als een lid dan nog de contributie niet heeft voldaan dan is er sprake van “het niet voldoen van zijn verplichting jegens de vereniging” en kan het bestuur dus het lidmaatschap opzeggen. Wanbetaling is bewust onder opzegging ondergebracht. De ervaring leert dat de meeste leden geen (kwade) opzet hebben met wanbetaling maar in financiële problemen zitten. Een strafmaatregel (ontzetting) is dan ook niet eerlijk, maar de vereniging maakt wel kosten en wil dus van het lid af kunnen.</p>
11		
11.1		<p>De algemene vergadering benoemt de bestuursleden. Volgens art. 2:37 lid 1 BW kunnen de statuten echter bepalen dat bestuurders ook buiten de leden kunnen worden benoemd. Het is wel verstandig én nodig om deze bestuursleden van buitenaf lid van de vereniging te maken, denk aan verzekeringen en aansprakelijkheid.</p> <p>Vanwege de specifieke bevoegdheden die de voorzitter, secretaris en penningmeester hebben, is samenvoegen van deze functies niet toegestaan. De voorzitter wordt in functie benoemd omdat de voorzitter bij stemmingen het laatste woord heeft en omdat de wetgever de voorzitter als het gezicht van de vereniging naar buiten toe ziet.</p> <p>De vereniging kan ervoor kiezen om ook de secretaris en penningmeester in functie te laten kiezen door de algemene vergadering en dat op te nemen in de statuten.</p> <p>De moderne vrijwilliger wil graag flexibiliteit: dat kan het beste als het bestuur in onderling overleg de taken verdeelt en daarmee dus kan inspelen op een actuele situatie. De overige bestuursleden worden gekozen als bestuurslid en daarna bepaalt het bestuur wie secretaris en penningmeester wordt.</p>

Artikel	Variant	Uitleg
11.2		<p>Als het bestuur bepaalt dat een nieuwe bestuurder in een algemene vergadering uit een bindende voordracht moet worden benoemd, dan kan aan die voordracht het bindend karakter worden ontnomen door een met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van die vergadering. In de statuten kan worden bepaald dat op deze vergadering ten minste een bepaald aantal stemmen moet kunnen worden uitgebracht; dit aantal mag niet hoger worden gesteld dan twee derde van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht. Indien de voordracht één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindende karakter aan de voordracht wordt ontnomen.</p>
11.4		Volgens art. 2:48 lid 2 BW.
11.6		Dit is een algemeen geaccepteerde optie om te voldoen aan de verplichting vanuit de WBTR dat de statuten een regeling bevatten in geval van belet of ontstentenis van het gehele bestuur (2:44 lid 5 B.W.).
12		
12.2		<p>De besluitvorming in het bestuur kent een koninklijke weg: vergaderen met het hele bestuur (al dan niet digitaal) of in goed overleg met een machtiging zodat alle bestuursleden vertegenwoordigd zijn (of een akkoord te geven wat men goed acht). Dit lukt niet altijd, bestuursleden kunnen door omstandigheden niet komen, maar ook niet meer komen opdagen, ruzie krijgen, steeds roepen een te volle agenda te hebben. Een bestuur is er om te besturen en daarvoor zijn soms besluiten op korte termijn nodig. In dat geval kan door een bestuursvergadering uit te schrijven zoals bepaald in lid 2 een vergadering worden afgedwongen. In eerste instantie blijft het uitgangspunt dat een bestuur met zo veel mogelijk bestuursleden vergadert. Kortom: tenminste de helft moet aanwezig zijn.</p>
12.3		Het bestuur kan dus ook via een appgroep of e-mail besluiten nemen.
12.6		<p>Als een bestuurslid een direct of indirect persoonlijk belang heeft bij een agendapunt, neemt hij niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming. Dit om belangenverstremming te voorkomen. In bijzondere gevallen wordt het besluit genomen door achtereenvolgens de continuïteitscommissie, de algemene vergadering of aangewezen personen.</p> <p>Met dit lid wordt voldaan uit art. 2:44 lid 6 B.W.</p>

Artikel	Variant	Uitleg
13		Hierin is geregeld hoe het bestuur zijn taak moet uitvoeren. Dat begint met het besturen van de vereniging (art. 2:44 lid 1 BW). Ieder bestuurslid is gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak.
13.2		Met de invoering van de WBTR per 1 juli 2021 is in de wet nadere invulling gegeven aan de taak van het bestuur van de vereniging. Zo bepaalt het nieuwe artikel 2:44 lid 3 BW dat de bestuurders zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de vereniging..
13.3		Daarnaast heeft het bestuur een controlesysteem. Dit zijn bepalingen waarmee wordt voldaan aan verplichtingen vanuit de WBTR.
13.3	A	Deze variant maakt het mogelijk voor de penningmeester om zelfstandig kleine betalingen te verrichten.
13.6		Verdere verduidelijking en inperkingen kunnen per reglement geregeld worden.
13.7		Het bestuur kan uitgaven doen (en inkomsten ontvangen) binnen de door de algemene vergadering vastgestelde begroting. Het bestuur kan daarnaast met goedkeuring van de algemene vergadering overeenkomsten e.d. sluiten. In lid 7 en 8 is opgenomen dat het bestuur alleen na goedkeuring van de algemene vergadering voor een aantal handelingen bevoegd is. Dit is een invulling van art. 2:44 lid 2 BW over de wettelijke beperkingen van de bevoegdheden van het bestuur.
14		
14.2		Hierin is geregeld dat en hoe het bestuur de vereniging vertegenwoordigt. Altijd als geheel of met ten minste twee bestuursleden. Zie art. 2:45 BW.
15		
15.1		Dit artikel beschrijft de mogelijke vormen waarop het einde van het bestuurslidmaatschap kan plaatsvinden. Deze regels zijn er als bescherming van de vereniging en van de andere bestuursleden. De algemene vergadering kan een bestuurslid schorsen. Schorsen is hier het schorsen in de bestuursfunctie, dus niet schorsen als lid. De algemene vergadering zegt hiermee dat ze het functioneren als bestuurslid ter discussie stellen, niet dat iemand geen lid meer mag zijn.
15.2		Aan het aantal keren dat een bestuurslid herkiesbaar is, is in dit model geen maximum gesteld. Er kan ook voor worden gekozen om daar wel een maximum aan te stellen. In veel Good

Artikel	Variant	Uitleg
		Governance codes wordt dat aanbevolen. Bijvoorbeeld door de maximum aaneengesloten periode op 12 jaar te zetten, waarna iemand ten minste een jaar geen bestuurslid kan zijn. Bij een nieuwe vereniging kan het eerste bestuur een aftreedschema maken waarbij een deel van het bestuur al na 1 of 2 jaar aftreedt.
15.2	A	Variant voor studentenverenigingen, omdat het bestuur daar bijna altijd jaarlijks wordt gewisseld.
16		
16.1		In dit artikel is als uitgangspunt opgenomen dat het verenigingsjaar (of boekjaar) gelijk loopt met het kalenderjaar. Daar kan van worden afgeweken door te kiezen voor een gebroken verenigingsjaar (of boekjaar).
16.4		De wijze van benoeming en eisen hieraan zijn wettelijk gesteld in 2:48 lid 2 BW.
16.5		Verplicht vanuit artikel 2:48 lid 2 BW.
16.7		Over het décharge verlenen van de bestuursleden wordt een apart besluit genomen. Hiermee geeft de vereniging aan dat kwijting wordt verleend aan de bestuursleden voor het gevoerde beleid en dus dat zij niet langer het risico lopen voor interne bestuurdersaansprakelijkheid. Uiteraard geldt dit wel voor zover er naar waarheid verslag is gedaan.
17		
17.4		Lid 4 maakt het mogelijk dat er een algemene vergadering bijeen wordt geroepen door de leden als het bestuur dat niet doet. Dit is een wettelijke regeling.
18		
18.3		Een volmacht mag ook elektronisch worden gegeven (dus per e-mail), mits het e-mailadres van de volmachtgever bekend is en uiteraard dat de volmachtgever stemgerechtigd is. Dit is geregeld in art. 2:38 lid 5 BW.
18.9		Lid 9 anticipeert op een aanstaande wetswijziging die volledig digitaal stemmen (dus buiten een fysieke vergadering) mogelijk maakt. Op dit moment (oktober 2025) mag er dus niet volledig digitaal worden vergaderd en alleen gedeeltelijk digitaal als de statuten de bepalingen van lid 5 t/m 8 bevatten.
20.10		Lid 10 bepaalt dat het bestuur altijd een stemadvies kan geven over een onderwerp aan de algemene vergadering. Dit is een bepaling waarmee wordt voldaan aan een verplichting vanuit de

Artikel	Variant	Uitleg
		WBTR. Dit neemt niet weg dat bestuursleden zelf ook mogen stemmen als zij lid en daarmee stemgerechtigd zijn.
20		
20.3		Er is geen minimum aantal leden dat op een algemene vergadering aanwezig of vertegenwoordigd moet zijn om een rechtsgeldig besluit te nemen. Wie er is, en wie afwezig is maar een aanwezige een volmacht heeft gegeven, beslist mee. Bij handopsteking stemmen is een vorm van mondeling stemmen en toegestaan. Een besluit nemen bij acclamatie is dat alle aanwezigen hun goedkeuring laten blijken.
20.4	A	In deze variant is maar 1 stemronde nodig. Daarnaast geeft de procedure kandidaten die voor veel leden acceptabel zijn een voordeel boven kandidaten met een gepolariseerde aanhang.
20.7		In lid 8 is geregeld dat alle leden een éénstemmig besluit kunnen nemen (iedereen is voor), ook al zijn zij niet in een vergadering bijeen. Dat kan dus als alle leden per e-mail om instemming wordt gevraagd. Dit kan alleen worden toegepast als ook alle leden (niet één uitgezonderd) positief reageren.
20.8		In lid 9 is geregeld dat zolang in een algemene vergadering alle leden aanwezig zijn, geldige besluiten kunnen worden genomen, mits met algemene stemmen, ook al heeft geen oproeping plaatsgehad.
22		
22.3		De regels voor een statutenwijziging zijn wettelijk strenger dan die van een ander besluit. Zie art. 2:42 en 2:43 BW. De besluitvorming is dus zwaarder dan bij andere besluiten. Een besluit behoeft een meerderheid van ten minste twee/derde (2/3) van de geldig uitgebrachte stemmen. De wet vraagt niet dat er ook een minimaal aantal leden aanwezig is (quorum). Als er wel een quorum-eis wordt opgenomen, dan kan dat betekenen dat er een tweede algemene vergaderingen nodig is. Dat mag dan niet op dezelfde dag, omdat opnieuw minimaal de oproeptermijn in acht moet worden genomen.
224		Een statutenwijziging treedt pas in werking als de KNRB geen bezwaar heeft. Dit is een verplichte bepaling van de KNRB.
24		
24.3	A	Eisen dat reglementen niet strijdig mogen zijn met de wet is vanzelfsprekend..

Artikel	Variant	Uitleg
		Vaststellen of reglementen strijdig zijn met de statuten of de wet is soms lastig van tevoren vast te stellen. Deze rangorde-regel lost dat op.
25		
25.2		De continuïteitscommissie is een algemeen aanvaarde optie om te voldoen aan de verplichting vanuit de WBTR (opgenomen in art. 2:44 lid 5 BW). Deze verplichting houdt in dat als het volledige bestuur wegvalt, er direct wordt voorzien in het bestuur van de vereniging. Het is dus niet de bedoeling van de wetgever dat pas in een eerstvolgende algemene vergadering wordt voorzien in het bestuur van de vereniging. Het wetsartikel is juist opgenomen om een (be)stuurloze periode te voorkomen.
26		
26.5		Opgemerkt moet worden dat het bestuur hierin wel enige terughoudendheid moet betrachten, omdat de wetgever de hoogste macht aan de algemene vergadering heeft toegeschreven (zie artikel 2.40 lid 1 BW).